

Naturvernforbundet
Hordaland

Bergen kommune

Plan- og bygningssetaten

postmottak.planogbygg@bergen.kommune.no

Bergen, 5. september 2024

Dette innspillet sendes på vegne av Naturvernforbundet Hordaland, BirdLife Norge avd. Hordaland, og Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland.

Varsel om manglende dispensasjon fra vannressursloven for reguleringsplanen *Lilandsjordet nord*

Reguleringsplanen *Lilandsjordet nord* ble kunngjort 18. november 2023. Planen ble så påklaget av Forum for natur og friluftsliv (FNF) Hordaland. Klagen ble avvist både av Bergen kommune og Statsforvalteren i Vestland. I juli 2024 anmodet FNF Hordaland om at reguleringsplanen fikk utsatt iverksetting siden vi ønsker å prøve saken for Sivilombudet. Anmodningen ble avslått av Statsforvalteren i Vestland.

Byggesaken har fått saksnummer BYGG-2022/16215 (ref. Bergen kommunes Saksinnsyn). Det er lite informasjon å finne på byggesaken, annet enn at det er oppgitt at Opus Bergen AS har søkt om byggetillatelse på vegne av tiltakshaver Liland li AS (trolig i juli 2024).

Storaveita er et vassdrag som går gjennom planområdet vestre del, der vassdragets lengde innenfor planen er omtrent 330 meter. Storaveita og dens kantvegetasjon har i dag utvilsomt stor økologisk betydning for ørret, insekter, fugler, hjort, frosk og selvsagt de plantene som vokser der. I konsekvensutredning naturmangfold står det følgende: «I Storaveita finnes ørret. Både langs selve vannstrengen og i engmiljøet finnes et rikt insektliv. Insekter bistår med pollinering, bryter ned/omsetter organisk materiale og utgjøre viktig næring for fisk og fugl.»

En realisering av vedtatt reguleringsplan vil medføre at rundt regnet 60–70 meter av Storaveita blir lagt om, i tillegg vil det bli bygget en gang- og sykkelvei langs vassdraget. Forslagsstiller står – i henhold til reguleringsplanen – også fritt til å masseutskifte og planere ut kantvegetasjonen langs vassdraget, så lenge det blir tilplantet med stedeegne arter (jf. bestemmelsene til reguleringsplanen). For øvrig skal det etableres en elvepark langs vassdraget. I dokumentet «Konsept for elveparken» står det bl.a. at «konseptet for utforming innebærer å rydde vegetasjon og terreng for å hente fram bekken». I sørvest legger reguleringsplanen opp til at deler av det som *trolig* (vår vurdering) enten er

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
hordaland@fnf-nett.no | Tverrgt. 4-6, 5017 Bergen | 99 62 28 30
organisasjonsnummer 918 407 855 | www.fnf-nett.no/hordaland

semi-naturlig myr (rødlistet som *sterkt truet*) eller **semi-naturlig våteng** (rødlistet som *datamangel*) blir erstattet av et næringsareal på 2,7 dekar. Det er i denne myra/sumpen at vassdraget Storaveita for en stor del starter.

Til tross for omfattende planlagte tiltak både i vassdraget og i dets kantvegetasjon har ikke Statsforvalteren i Vestland (vassdragsmyndigheten) gitt dispensasjon fra vannressursloven § 11, første ledd, som sier: «Langs bredden av vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr [...].» I paragrafens tredje ledd står det at «vassdragsmyndigheten kan i særlige tilfeller fritta for kravet i første ledd» (altså gi dispensasjon). Vassdragsmyndigheten er her statsforvalteren.

Uten dispensasjon fra statsforvalteren til de omfattende tiltakene som vil påvirke vassdraget og dets kantvegetasjon, så kan det heller ikke gis byggetillatelse i saken. Vannressursloven § 11 gjelder uavhengig av planstatus. Statsforvalteren i Vestland har uttalt (til FNF Hordaland): «Dersom det må gjøres inngrep i kantvegetasjon, må kommunen søke om dispensasjon fra vernet av de økologiske funksjonene i § 11 i vannressursloven. Det er ingen samordningsplikt med plan- og bygningsloven når det gjelder § 11 i vannressursloven, og sektorlovverket kan ikke settes til side. Kommunen må ha avklare en eventuell dispensasjon, før de planlegger for eventuell hogst som kan gå ut over de økologiske funksjonene. Kommunen kan ikke fastsette bredden på kantvegetasjon til null meter.»

På flyfoto på neste side har vi tegnet inn det vi mener minimum må anses som et naturlig vegetasjonsbelte til Storaveita, og som dermed er beskyttet av vannressursloven § 11. Det som er markert i sør er det som trolig enten er semi-naturlig våteng eller semi-naturlig myr. Hele denne våtmarka/myra må defineres som en del av vassdraget. Vi påpekte også i klagen vår på reguleringsplanen at dette området ikke var kartlagt eller kategorisert som egen naturtype i konsekvensutredningen (til tross for at det er vist som myr i AR5-kartlaget). Dette til tross for at hele myrområdet (12 dekar) er innenfor influensområdet til reguleringsplanen. I klagevedtaket fra statsforvalteren ble det før øvrig referert til forslagsstiller når det gjelder denne – etter vår mening – klare mangelen ved reguleringsplanen: «Forslagsstiller sier at dersom hver lille myr [sic] burde hatt status som naturtype i plansammenheng, ville det vært langt utover det som er rimelig [...].»

Vi forventer at det ikke gis noen byggetillatelse i saken før det blir innhentet en eventuell dispensasjon fra Statsforvalteren. Hvis Statsforvalteren ikke innvilger en slik dispensasjon, forventer vi at kommunen opphever gjeldende reguleringsplan siden den da ikke samsvarer med vannressursloven § 11.

Vi håper på en snarlig tilbakemelding fra Bergen kommune på dette varselet, siden vi snart kommer til å klage reguleringsplanen inn for Sivilombudet.

Vennlig hilsen,

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Hordaland

v/ koordinator Gunvar Mikkelsen

Forum for Natur og Friluftsliv Hordaland er et samarbeidsforum for natur- og friluftslivorganisasjoner i Hordaland, som arbeider for å ta vare på natur- og friluftslivinteressene. Per i dag er det tolv organisasjoner tilsluttet FNF Hordaland: Bergen og Hordaland Turlag (DNT), Naturvernforbundet Hordaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, Bergen og Omland Friluftsråd, BirdLife Norge avd. Hordaland, Haugesund Turistforening, Hordaland fylkeskystlag, Norsk Botanisk Forening Vestlandsavdelingen, Syklistenes Landsforening Bergen og omegn, Voss Utferdslag (DNT), Voss Kajakklubb og Hordaland krins av Norges Speiderforbund. Sammen representerer organisasjonene rundt 54 000 medlemmer.

*Det vi minimum anser som det naturlige vegetasjonsbeltet langs Storaveita (markert med rødt), og som dermed må anses å være beskyttet av vannressursloven § 11. Blå strek angir plangrensen.
Flyfoto: Norgeskart.no / Statens kartverk.*

Bilde av Storaveitas nordlige del (sett sørover) innenfor reguleringsplanen Lilandsjordet nord (tatt 5. sept. 2024). I front ses hjortetråkket som i hovedsak går langs store Storveita – fra sør til nord i planområdet. Foto: Gunvar Mikkelsen / FNF Hordaland.